

EINES PER LA JUSTÍCIA SOCIAL

MEMÒRIA 2022

entitats
catalanes
d'acció
social

REDACCIÓ, EDICIÓ I COORDINACIÓ:

entitats
catalanes
d'acció
social

L'Apòstrof

DISSENY I MAQUETACIÓ: L'Apòstrof, sccl

FOTOGRAFIES: Estefania Bedmar, Agnès Felis i Projecte Lliures

3	01. PRESENTACIÓ
4	02. ECAS PER DINS
6	03. LES XIFRES DE L'ANY
8	04. ELS COMPTES CLARS
9	05. ECAS ÉS MEMBRE ACTIU DE
10	06. ELS DESTACATS
16	07. LES NOSTRES ENTITATS

01. PRESENTACIÓ

Decidides en la reivindicació de l'acció social

Des d'ECAS, l'anàlisi de la situació social que fem d'aquest any 2022 és certament crítica. A escala global, els efectes de la guerra d'Ucraïna, l'increment exponencial del cost de la vida i la inestabilitat política, social i econòmica a Europa i al món són factors que estan intensificant les desigualtats socials. A Catalunya, una quarta part de la població es troba de manera estructural en risc de pobresa o exclusió, tal com hem analitzat a l'INSOCAT 15 'Vides precàries, drets vulnerats', on ha quedat palesa la persistència i la intensificació de la pobresa i la poca eficàcia de les polítiques de garantia d'uns ingressos mínims per revertir les situacions d'exclusió social.

Davant d'aquest escenari, les 126 entitats de la federació han desenvolupat i desenvolupen projectes i serveis adreçats de manera prioritària a persones o col·lectius en situació o en risc d'exclusió social. Les dades d'aquesta memòria reflecteixen l'impacte i l'aportació de totes aquestes entitats. A ECAS entenem l'acció social com tota actuació orientada a millorar la qualitat de vida de les persones, promovent el seu desenvolupament i la seva autonomia, especialment d'aquelles que es troben en situacions de més vulnerabilitat. Una acció social que pretén facilitar una vida digna per a tothom i fer efectiu l'exercici dels seus drets i deures, i en darrera instància, cerca la transformació cap a una societat més justa, en què es redueixin les desigualtats i es garanteixi la cohesió social.

És des d'aquesta visió de transformació que pren sentit tota l'activitat d'ECAS presentada en aquesta memòria: la participació en xarxa i en espais compartits, les reunions institucionals, les compareixences al Parlament, l'activitat de comunicació, les jornades, els informes INSOCAT, etc. I també, de forma especial al llarg d'aquest any, tot el treball d'incidència per a la millora en les polítiques de garantia d'uns ingressos mínims i la denúncia de la greu situació de l'habitatge com a generador d'exclusió social.

Finalment, vull agrair personalment la bona feina i la dedicació de tantes professionals i persones voluntàries de les entitats que han liderat tota aquesta activitat, així com de l'equip tècnic, i manifestar el ferm compromís d'ECAS per continuar sent un espai que promou una major justícia social.

Xavier Puig, President d'ECAS

02. ECAS PER DINS

MISSIÓ

Promoure i enfortir les capacitats, competències i oportunitats de les entitats d'acció social per generar sinergies i coneixements que ajudin a la transformació social i a l'erradicació de les desigualtats, i situin la federació com a referent significatiu en les polítiques socials del nostre país.

VALORS

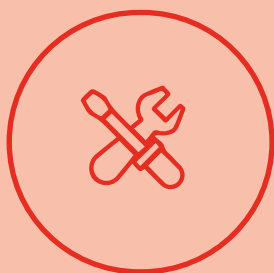
CONFIANÇA

PARTICIPACIÓ

COHERÈNCIA

CORRESPONSABILITAT

EIXOS ESTRATÈGICS

UTILITAT

Les necessitats de les entitats d'ECAS s'articulen des de la federació.

REPRESENTATIVITAT

ECAS defensa els interessos de les entitats d'acció social, des de la construcció conjunta i el treball en xarxa.

INCIDÈNCIA

ECAS és un interlocutor essencial per a la ciutadania i l'administració amb l'objectiu d'aconseguir canvis cap a una societat més justa.

TERRITORI

LLEIDA

TARRAGONA

GIRONA

BARCELONA

ÀMBITS DE TREBALL

INTERNACIONAL

HABITATGE

POBRESA

INSERCIÓ
SOCIOLABORAL

PENITENCIARI I
EXECUCIÓ PENAL

GARANTIA
D'INGRESSOS

GOVERNANÇA

FAMÍLIES

INTERCULTURALITAT
I MIGRACIONS

VIH/SIDA I
EXCLUSIÓ SOCIAL

ORGANIGRAMA

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: **Xavier Puig** (CEPS)

Vicepresidències:

Sira Vilardell (SURT), **Amparo Porcel** (Intress), **Rosa Balaguer** (Casal dels Infants)

Tresoreria: **Ferran Busquets** (Arrels)

Secretaria: **Marta Cid** (Plataforma Educativa)

Laura Gómez (Suara)

Toni Garín (Fundació Salut i Comunitat)

Carmen Méndez (Secretariat Gitano)

Esther Sancho (Femarec)

Francesc X. Rodríguez (VINCLE)

Natàlia Valenzuela (IRES)

Raúl Martínez (Cepaim)

Oriol Esculies (Projecte Home)

Alfons Santos (Els Tres Turons)

Domènec Domènech (Mercè Fontanilles)

Loli Rodríguez (Idea)

Llorenç González (Iniciatives Solidàries)

Marta Bàrbara (Maria Raventós)

Sònia Moragrega (Intermedia)

Javier Preto (Sant Joan de Déu Serveis Socials)

Xavier Orteu (Insercoop)

Teresa Crespo (Ventijol)

EQUIP TÈCNIC

Direcció General:

Mariona Puigdemívol

Incidència Pública: **Agnès Felis**

Administració i Projectes:

Mónica Rubio

Comunicació: **Estefania Bedmar**

PROGRAMA NEXT DIVERSITAT

Direcció: **Paula Cusí**

Coordinació territorial:

Raquel Fernández

Comunicació: **Clara Gassiot**

03. LES XIFRES DE L'ANY

SOM

126

ENTITATS
ASSOCIADES

1.036.337

PERSONES
ATESES

INCIDIM

11

pronunciaments

les temàtiques més recurrents han estat: la Renda Bàsica i la Renda Garantida de Ciutadania, la pobresa, l'habitatge, la inserció laboral, els drets de les persones migrades, el tercer sector i el projecte Lliures.

8

jornades i actes públics

s'han abordat les temàtiques de l'habitatge, la pobresa, la interculturalitat i la salut mental.

27

reunions institucionals

7 amb el Departament de Drets Socials, 6 amb el Departament de Treball i el SOC, 5 amb el Departament d'Igualtat i Feminismes, 3 amb el Departament de Justícia, 2 amb el Departament de la Presidència i 4 amb l'Ajuntament de Barcelona.

2

Informes publicats

L'INSOCAT 14: "Habitatge i exclusió residencial" i L'INSOCAT 15: "Vides precàries, drets vulnerats".

2

relatories publicades

de jornades sobre la Renda Bàsica i l'habitatge.

3

intervencions al Parlament

participació en el ple i a la Comissió de Drets Socials sobre la Proposició de modificació de la Llei de la Renda Garantida de Ciutadania, i participació en la Comissió de Drets Socials sobre Infància, Joventut i Famílies en situació de vulnerabilitat.

Col·laboracions externes

hem col·laborat amb el Grup d'Investigació de Ciències Socials i Aplicades de la Universitat de Girona i amb l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, també amb investigadores i actors externs rellevants.

5

trobades de treball en xarxa

1 al Fòrum Social Metropolità, 2 a la Taula del Tercer Sector, 1 al Saló BizBarcelona i 1 a la commemoració del Dia Internacional per a l'Eradicació de la Pobresa.

22.187

PROFESSIONALS

17.320

VOLUNTÀRIES

IMPULSEM

5 programes i projectes en xarxa al servei de les entitats socials

el Programa Next Diversitat i Empresa, el [Programa Làbora](#), el [Projecte amunt!](#), l'Oficina d'Igualtat de Tracte i No-discriminació, i el [Projecte Lliures](#).

COMUNIQUEM

48 aparicions en mitjans

2 rodes de premsa

COMPARTIM

1 seminari intern sobre com incorporar la interculturalitat a les entitats

3 sessions de treball sobre la governança d'ECAS

1 sessió de reflexió al voltant de l'ètica en l'acció social

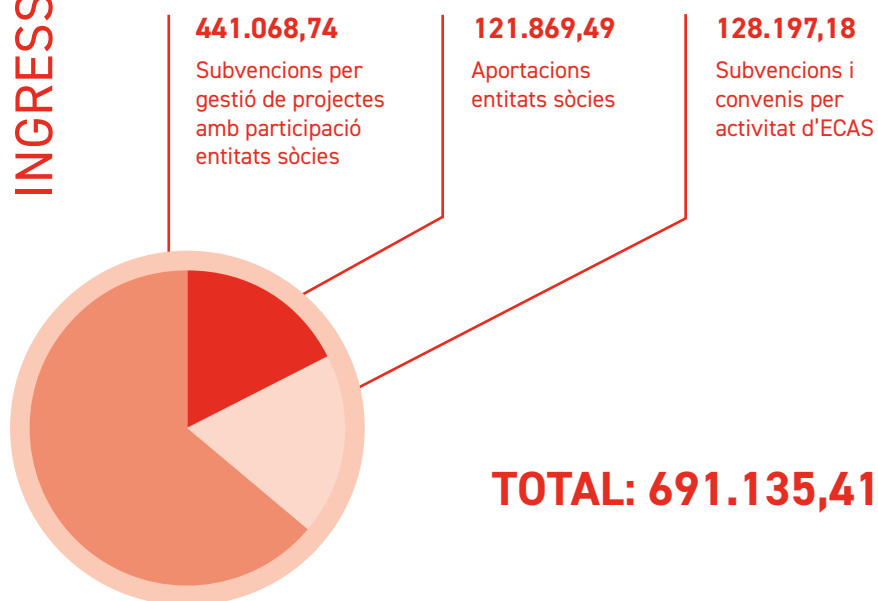
12 articles d'opinió

10.000 seguidors i seguidores a [Twitter](#)

1.600 persones reben els nostres butlletins

04. ELS COMPTES CLARS

INGRESSOS

A QUÈ DESTINEM ELS RECURSOS?

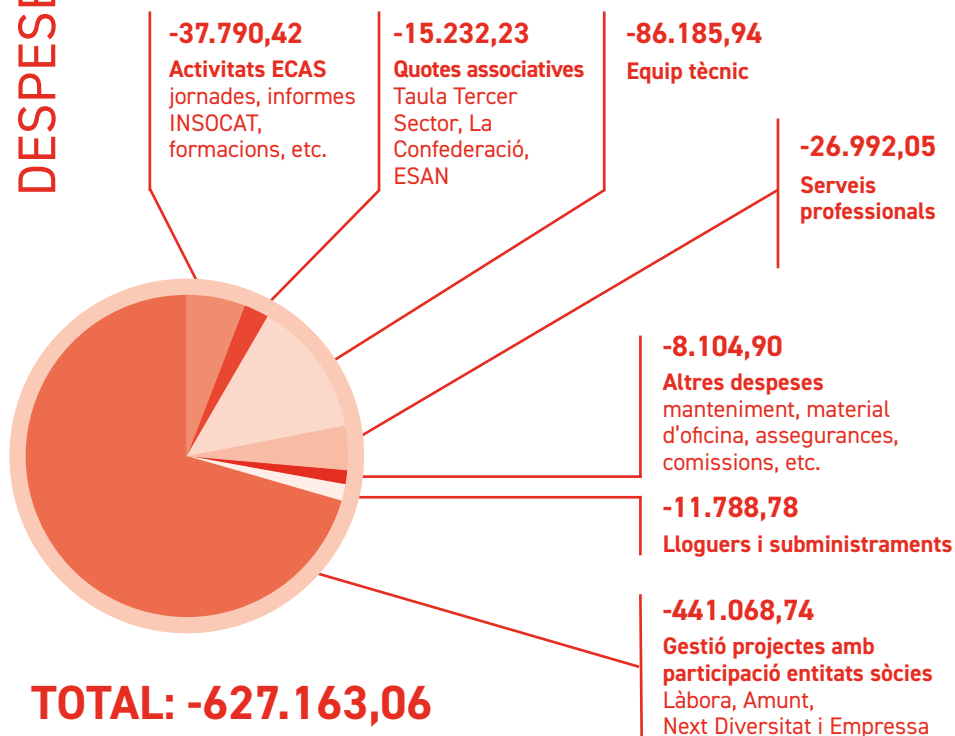
64%
Utilitat

14%
Incidència

13%
Representativitat

9%
Fons de reserva

DESPESES

05. ECAS ÉS MEMBRE ACTIU DE

Organització empresarial de tercer nivell que representa les associacions, cooperatives d'iniciativa social i fundacions que presten serveis socials i d'atenció a les persones a Catalunya.

Organització de tercer nivell que representa el conjunt de federacions i grans organitzacions del tercer sector social català.

Xarxa europea d'acció social que agrupa entitats i federacions de tot el continent per construir una Europa més humana i social.

06. ELS DESTACATS

LLUITEM PERQUÈ TOTHOM TINGUI UNS INGRESSOS MÍNIMS

Hem impulsat la reflexió i la sensibilització al voltant de la Renda Bàsica Universal (RBU), i hem actualitzat el posicionament d'ECAS sobre aquesta qüestió arran de la jornada internacional "Renda Bàsica Universal: un full de ruta realista", de la qual hem publicat i difós la relatoria.

També hem denunciat que l'Ingrés Mínim Vital (IMV) arriba només al 5% de la població en risc de pobresa severa, mentre que la Renda Garantida de Ciutadania (RGC) cobreix aproximadament el 12% de la població en situació de pobresa. Hem reivindicat que cal coordinar i harmonitzar les

dues prestacions, així com transformar-les, perquè arribin a tothom que les necessita.

Igualment, hem impulsat, juntament amb altres entitats i federacions i amb l'Ajuntament de Barcelona, el Projecte amunt!, un projecte pilot que ofereix diversos itineraris (plans d'ocupació, itineraris d'inserció sociolaboral, itineraris formatius i iniciatives comunitàries) dirigit a persones perceptores de l'IMV a Barcelona, perquè puguin adquirir eines que els ajudin a sortir de la situació d'exclusió social en què es troben.

VISIBILITZEM QUE L'HABITATGE ÉS UN MOTOR D'EXCLUSIÓ SOCIAL A L'INSOCAT 14

“Habitatge i exclusió residencial” és el títol del catorzè informe INSOCAT, on hem mostrat les situacions més invisibilitzades de l'exclusió residencial i l'infrahabitatge.

Algunes de les dades més rellevants de l'informe són que, a Catalunya, el 97% de les persones ateses per les entitats socials tenen problemes d'habitatge, i que més de dos milions de persones viuen en habitatges inadequats o insegurs. És per això que des d'ECAS reclamem mesures encaminades a augmentar el parc d'habitatge accessible, a millorar la regulació i a protegir els col·lectius que es troben

en situacions de vulnerabilitat, entre d'altres.

A partir de l'informe i les propostes que hi plantejem, hem organitzat dues jornades de debat: una a Barcelona el mes de juliol, juntament amb la Diputació de Barcelona, amb el títol “El repte de l'habitatge a Barcelona en clau metropolitana”—totes les aportacions han quedat recollides en un document de relatoria—, i una altra a Girona el mes de novembre, amb el títol “El repte de l'habitatge a les comarques de Girona”.

Així mateix, hem contribuït a dissenyar i definir el marc d'acció per abordar el sensellarisme de la Generalitat i el model català d'atenció a les persones sense llar. També hem donat suport i difusió a la Proposició de Llei de mesures transitòries i urgents per fer front i erradicar el sensellarisme, impulsada per entitats socials en col·laboració amb el món acadèmic, actualment en tramitació al Parlament de Catalunya.

06. ELS DESTACATS

ENGEGUEM EL PROGRAMA NEXT DIVERSITAT I EMPRESA

Hem arrencat el programa Next Diversitat i Empresa, coorganitzat amb PIMEC. És una iniciativa impulsada pel Departament d'Empresa i Treball i finançada per la Unió Europea a través del fons Next Generation, per incorporar i potenciar la diversitat a les empreses i millorar les oportunitats laborals dels col·lectius en situació de vulnerabilitat. El programa sensibilitza perquè les organitzacions siguin inclusives, acompanya les empreses en la gestió de la diversitat a través de l'impuls de Plans de Diversitat i orienta i acompanya persones en situacions de vulnerabilitat per la millora de la seva ocupabilitat. El programa s'impulsa gràcies a l'esforç col·laboratiu de 34 entitats socials que el despleguen arreu de Catalunya.

ACTUALITZEM ELS INDICADORS DE POBRESA I DESIGUALTATS A L'INSOCAT 15

A Catalunya, més del 12% de les persones amb feina viu en situació de pobresa i el 25,9% de la població catalana està en situació de pobresa o exclusió de manera cronificada. Aquestes són algunes de les dades que hem recollit a l'informe INSOCAT 15, titulat "Vides precàries, drets vulnerats". Hem posat l'èmfasi en el fet que l'increment exponencial del cost de la vida, sumat a la precarietat salarial i a les condicions laborals, aboquen la ciutadania a un escenari en què ni tan sols tenir feina garanteix els ingressos mínims per a una vida digna.

EL PROGRAMA LÀBORA IMPULSA LA SEVA PRIMERA TAULA D'EMPRESES

El programa Làbora ha impulsat un espai de trobada amb les empreses col·laboradores. És un espai de reflexió estratègic entre el sector social i el sector empresarial per detectar nous nínxols d'ocupació i necessitats de les empreses, i avançar conjuntament cap a una ocupabilitat de qualitat. El Làbora és un programa de col·laboració públicsocial impulsat per l'Ajuntament de Barcelona, ECAS, FEICAT i Creu Roja, a través del qual diverses entitats socials acompanyen i formen persones ateses pels Serveis Socials perquè puguin trobar una feina.

AVANCEM EN LA INCLUSIÓ DE LA INTERCULTURALITAT I DE LA IGUALTAT DE TRACTE I NO-DISCRIMINACIÓ

Per encàrrec de l'Oficina d'Igualtat de Tracte i No-Discriminació de la Generalitat de Catalunya, hem impulsat un pla pilot perquè les entitats socials formin ciutadania, moviments socials i professionals de l'administració pública en la llei d'igualtat de tracte i no-discriminació. Les formacions les han dissenyat i impartit entitats sòcies d'ECAS expertes en diversos eixos de discriminació.

A més, hem presentat l'informe "Diagnosi sobre la incorporació de la perspectiva intercultural a ECAS", que analitza la incorporació de la perspectiva intercultural al si de les entitats d'ECAS i planteja propostes per abordar els principals reptes en matèria d'interculturalitat. També hem fet un seminari on han participat més de cinquanta entitats membres d'ECAS, que ha estat el tret de sortida d'unes formacions per incloure la interculturalitat de manera efectiva a les nostres entitats.

06. ELS DESTACATS

RECLAMEM UN FINANÇAMENT JUST PER A LES ENTITATS SOCIALS

Des d'ECAS, hem defensat la dignificació de l'àmbit de l'atenció social. Per això, en el marc de la negociació dels pressupostos de la Generalitat, hem traslladat al govern i als grups parlamentaris la necessitat d'una dotació econòmica per a Drets Socials equiparable a la de Salut o Educació. I hem proposat que els recursos s'orientin a fer efectives les polítiques socials i a garantir unes condicions econòmiques dignes per a les entitats socials.

FEM SENTIR LA NOSTRA VEU AL PARLAMENT

Al llarg d'aquest any, hem estat actives al Parlament, on hem parlat de l'impacte de la pobresa i les desigualtats socials, de la reforma de la llei de la Renda Garantida de Ciutadania, del pla pilot de la Renda Bàsica Universal i de la situació de la infància i les famílies en risc d'exclusió social. També hem conversat amb els grups parlamentaris sobre els pressupostos de la Generalitat, necessàriament més socials. En aquest sentit, des d'ECAS hem apel·lat al compromís dels partits a posar les necessitats de la ciutadania al centre, a complir les polítiques i acords ja establerts, com l'increment del 8% de l'IRSC –una demanda històrica en el sector– i a mantenir el pla pilot de la Renda Bàsica Universal.

SEGUIM SUMANT AL PROJECTE LLIURES PER COMBATRE LA POBRESA I L'EXCLUSIÓ SOCIAL

A ECAS hem continuat apostant pel Projecte Lliures, que impulsem juntament amb Òmnium Cultural i Coop57, per actuar contra el creixement i la cronificació de la pobresa i de l'exclusió social a Catalunya. Ho hem fet a través de l'acompanyament tècnic i del suport econòmic a projectes innovadors i transformadors que treballen arreu de Catalunya.

En aquesta quarta convocatòria del Projecte Lliures, s'han destinat 120.000 euros a 7 iniciatives: Obrador Mancomunitat de Sants (Sants, Barcelona, Barcelonès), Xarxa de Dones Cosidores (Horta, Barcelona, Barcelonès), #ACT FEM (l'Hospitalet de Llobregat, Barcelonès), Supercoopera (Sabadell, Vallès Occidental), Taller vivencial de català per a persones adultes (Blanes, la Selva), Escola Popular Balàfia (Lleida, el Segrià) i Terram (La Sénia, Montsià).

MILLOREM LA GOVERNANÇA INTERNA D'ECAS I REFLEXIONEM SOBRE LES NOVES TECNOLOGIES

Aquest any 2022 hem impulsat un procés participatiu per millorar la governança de l'entitat. Amb l'ajuda d'un assessorament extern, hem preguntat a totes les entitats què opinen sobre la composició i dinàmica de funcionament dels òrgans de govern (càrrecs i Junta Directiva), sobre els lideratges i sobre la presa de decisions. El resultat és una proposta de canvis que es discutirà en l'Assemblea i que es posarà en marxa, previsiblement, a partir de les eleccions a la nova Junta Directiva i el nou mandat 2024-2027.

Així mateix, hem promogut la reflexió interna al voltant de l'ús responsable i ètic de les noves tecnologies en l'acompanyament a les persones.

07. LES NOSTRES ENTITATS

07. LES NOSTRES ENTITATS

entitats
catalanes
d'acció
social

C/Girona 34, Interior (Hub Social)
08010 Barcelona
932 955 946

ecas@acciosocial.org
www.acciosocial.org

 @ecasacciosocial
 @ECAS (Entitats Catalanes d'Acció Social)

